Computer!Totaal

Maart 1995

Geluidskaarten test

Trust Sound Expert Deluxe Wave 32
Terratec Profimedia Sound System Maestro 32
X-Technology TopWave 32 MIDI Daughterboard

ONDER REDACTIE VAN JOHAN DEN HARTOG

GLOEIEND HARD

Geluidskaarten blijven aan de lopende band het testlab van Computer!Totaal binnenstromen. Daarom hebben we er deze maand maar een aantal bij elkaar genomen om in een soort mini-vergelijkingstest te figureren. Toch ontbreekt het ook niet aan andere interessante nieuwkomers. Zo kregen we vers van de pers de opvolger van Canon's succesvolle BJ-200 inkjetprinter en een tekentablet voor in Windows. Lees hier hoe u digitaal uw handtekening zet.

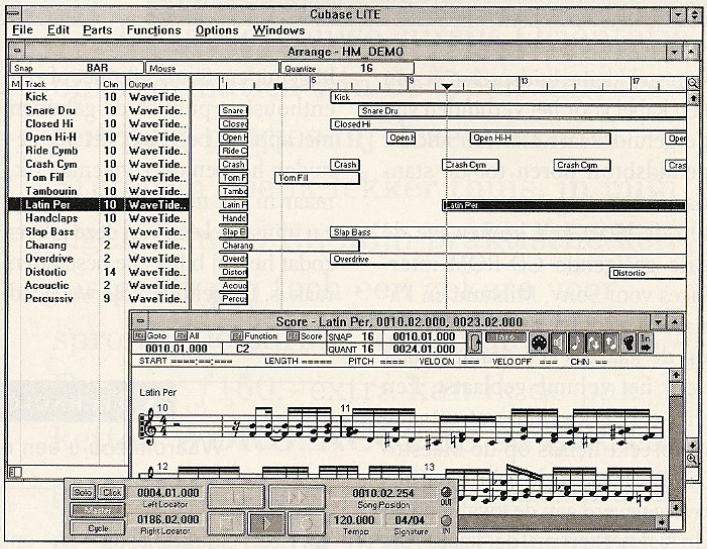

Trust SoundExpert De Luxe Wave 32

Goedkope golven

De laatste tijd werden wij door veel lezers gebeld over een zeer goedkope geluidskaart met wavetable midi-weergave. Die kaart wordt onder diverse namen op de Nederlandse markt gezet, maar het origineel komt vaak bij Aashima vandaan. Onder de naam Trust SoundExpert De Luxe Wave 32 brengt dit bedrijf namelijk een wel zeer goedkope wavetable geluidskaart op de markt. Dat deze kaart voor net driehonderdvijftig florijnen over de toonbanken gaat, wil echter niet zeggen dat we hier niet met een volwaardig produkt te maken hebben.

Zo heeft deze kaart bijvoorbeeld dezelfde ICS synthesizerchip aan boord die we ook aantroffen op de Turtle Beach Tropez geluidskaart. Daarvan concludeerden we in het vorige nummer nog dat de kwaliteit van de 2 Mb aan samples, die in ROM zijn opgeslagen, goed tot zeer goed te noemen is. De kaart is honderd procent compatibel met de SoundBlaster Pro 2, het Windows Sound System en de Adlib kaarten. De midi-interface is bovendien MPU-401 compatibel waardoor u onder andere in elk spel muziek volgens de general midi-standaard kunt laten weergeven. Opname en weergave van geluid gaan in full 16 bit stereo met een samplefrequentie tot 44 KHz. Anders gezegd: zo klinken ook uw muziek CD's. De SoundExpert kan ook als interface dienen om een CD-ROM-speler aan te sturen. Daarbij geldt eigenlijk geen enkele beperking: naast Panasonic, Mitsumi en Sony kunnen ook al CD-ROM-drives volgens de IDE-standaard worden aangesloten.

Helemaal interessant wordt deze geluidskaart door de toevoeging van het programma Cubase Lite van Steinberg, een uitgeklede versie van één van de standaard midi-sequencers op de markt. De mogelijkheden van dit programma reiken verder dan die van het programma Recording Session, dat eveneens tot de standaard softwarebundel van deze geluidskaart behoort. CompRack is het bij deze kaart horende pakket dat de gebruiker onder Windows een virtuele stereo-toren biedt. Het afspelen van wave-bestanden mislukte daar echter mee omdat het programma begon te zeuren over een niet geïnstalleerde MCI-driver. Een ander minpuntje van deze kaart was dat ze lang niet in elk spel de General midi-muziek wilde weergeven. Navraag bij de distributeur leverde echter geen panklare oplossing voor dit probleem. Voorlopig moet u het dus nog maar even met die geweldige SoundBlaster (FM) muziek doen... Afgezien van deze twee kleinigheden is dit voor weinig geld een heel interessante geluidskaart die wij iedereen aan kunnen raden. Natuurlijk kan het altijd mooier en duurder, maar of dat echt nodig is...

Leverancier:
Aashima Technology B.V.,
078-543200
Prijs: ƒ 350,- inclusief btw

Terratec Profimedia Sound System Maestro 32

Applaus voor... jezelluf!

Deze Duits/Franse geluidskaart is vergelijkbaar met de bovengenoemde combinatie van een SoundBlaster 16 met een dochterbordje. Ook hier vinden we een normale 16-bits geluidskaart waarop door de gebruiker zelf een dochterbordje geplaatst moet worden. Jammer dat dat niet door de importeur zelf al was gedaan; die verkoopt het ding per slot van rekening als geheel. Verder wordt dit pakket wel lekker compleet geleverd.

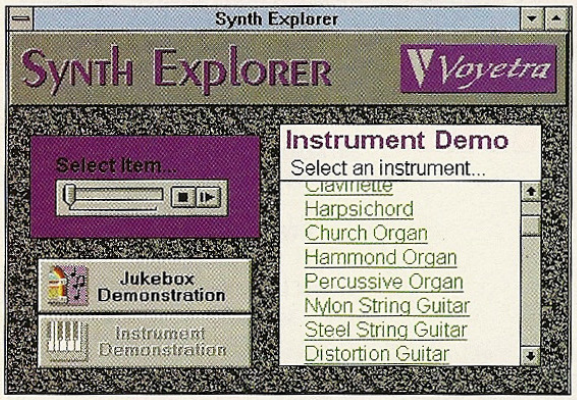

Een stel kleine luidsprekertjes en een kabel voor het verbinden van de geluidskaart met een andere geluidsbron horen tot de standaarduitrusting.
Op de kaart zelf komen we de drie geëigende CD-ROM-interfaces voor Sony, Mitsumi en Panasonic eenheden tegen. Achterop de kaart is een draairegelaar voor het volume geplaatst. Een niet-versterkte line-out uitgang ontbreekt helaas op de Maestro 32. Daarmee is de gebruiker dus overgeleverd aan de kwaliteit van de versterker op de kaart, die meestal geen echte hoogvliegers zijn. Het midi-gedeelte is Rolans SCC-1 en SC 55 Mk II compatibel en heeft liefst 392 geluiden in de 4 Mb grote wavetable ROM.
Natuurlijk wordt ook bij deze kaart weer een berg software geleverd. Een mixer, een stereotoren, een midi-afspeler en nog wat kleine utilities zorgen ervoor dat in eerste instantie niet naar spullen van buitenaf hoeft te worden gezocht. Het programma Procyon van Goldstar is de bij deze kaart geleverde midi-bewerker. Echt geavanceerd is het niet maar het voldoet voor de meeste bewerkingen. Twee programma's (Archivarius Lite en Multimedia Tools) geven de mogelijkheid multimedia databases aan te maken en multimedia presentaties te verzorgen.
Het geluid van de kaart is een verhaal apart. WAV-bestanden worden onberispelijk weergegeven en opgenomen tot 16 bit 44 KHz kwaliteit. Midi-bestanden daarentegen krijgen bij het gebruik van bepaalde geluiden eigenaardige bijgeluiden. Soms lijkt het of een enthousiast publiek de geluiden met applaus begroet. Niet alle geluiden hebben deze vreemde tik, maar in elk midi-bestand zit op z'n minst wel één van deze jokers zodat het bij bijna alle bestanden raak is. De geluiden die wel goed weergegeven worden, klinken door de standaard werkende effectprocessor op de kaart dan wel weer heel fraai.
We hebben de kaart in vijf verschillende machines beproefd maar het applaus bleef. Contact met de technische dienst van importeur McDos leverde niet veel meer op dan het advies om het volume zo laag mogelijk te zetten en dan de versterkte luidsprekers het werk te laten doen. Helaas, ook dat mocht niet helpen. Wellicht hadden we hier te maken met een toevallig niet goed functionerend exemplaar. Vreemd is het echter wel.
In potentie is deze Terratec geluidskaart een echte maestro. De prijs is er dan ook naar. Mochten de problemen die wij met deze kaart constateerden inderdaad te wijten zijn aan een probleem met ons testmodel dan kunnen wij ons voorstellen dat er mensen zijn die een dergelijke hoeveelheid geld uittrekken voor deze kaart.
Inlichtingen over dealers: McDos, 080-789444. Prijs: ƒ 749,- incl. btw

X-Technology TopWave 32

Waarom zou u een echte synthesizer kopen?

Veel SoundBlaster 16 en daarmee compatibele geluidskaarten hebben een mogelijkheid die maar door weinig gebruikers wordt benut: de Wave-optie. Op de kaart zit een rijtje connectoren waarop een zogenaamd dochterbordje kan worden geplaatst. Creative Labs maakt daarvoor zelf de WaveBlaster, die - de naam zegt het al - een wavetable midi-synthesizer herbergt. Voor de liefhebbers van echt geweldige midi-geluiden is er nu de TopWave 32, een dochterbordje met een Korg synthesizer, die door X-Technology wordt gemaakt. Korg is de fabrikant van professionele synthesizers die veel door popmuzikanten wordt gebruikt. Dergelijke bedrijven hebben vanzelfsprekend schitterende databanken vol met zeer goed 'gesamplede' geluiden die kunnen dienen als wavetable midi-geluiden. Als we dan ook nog weten dat dit kaartje het eerste is dat gebruik maakt van een 18 bit digitaal naar analoog omzetter, dan moet het met de kwaliteit wel goed zitten. Om de pret nog wat te verhogen bevat de TopWave 32 ook een effectprocessor, die alle midi-geluiden van Reverb- en Chorus-effecten kan voorzien.
Het installeren van een dergelijk dochterkaartje is een fluitje van een cent. Even de geluidskaart uit de machine, wat afstandhoudertjes (niet meegeleverd overigens) plaatsen en vervolgens het kaartje op de Wave-connector schuiven. Er is echt op geluidskwaliteit gelet want het kaartje heeft een eigen uitgang gekregen die dus ook een plaatsje zal moeten vinden in de kast. Die eigen uitgang is veel 'schoner' dan de standaard SoundBlaster-uitgang die volgens de kenners nogal veel ruis produceert. Bij de kaart wordt één setup disk geleverd. Daarop staat wat programmatuur waarmee midibestanden kunnen worden afgespeeld, een Visual Synthesizer (zie afbeelding) en wat kleine geluidsutilities. Het echt opnemen en bewerken van midi-bestanden kan pas losbarsten met het programma PowerTracks Pro dat u er ook nog bijkrijgt.
De SoundBlaster 16 Basic kost tegenwoordig nog maar rond de tweehonderd gulden. Wie daar dit bordje bij koopt, heeft voor net iets meer dan zeshonderd gulden een combinatie die zich wat compatibiliteit kan meten met de SoundBlaster AWE32 en die wat de midi betreft zelfs ver daar boven uit steekt. Absolute top dus!
Inlichtingen over dealers: Brink Bros. PME, 010-4585306
Prijs: ƒ 410,- inclusief btw

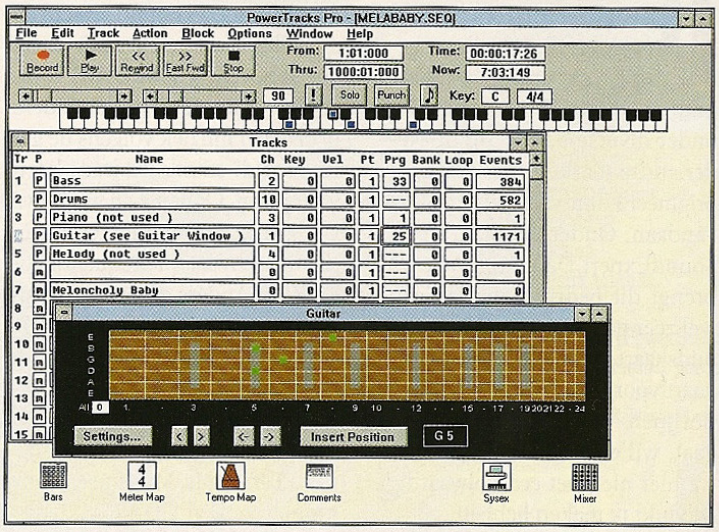

GLOEIEND HARD